

VRIJWILLIGERSSCAN

Een beeld van de vrijwilligers en vrijwilligerswerk
in de sportvereniging

Vrijwilligers in de sportvereniging

Nederlanders zijn nog steeds beziel en bereid om als vrijwilliger aan de slag te gaan. Er is een enorme potentiële vrijwillige energie onder de leden van de sportvereniging. De behoefte om te verenigen en de bereidheid om een bijdrage te leveren is ook op dit moment nog onveranderd hoog.

De vraag is vooral hoe wij deze potentiële vrijwillige energie meer kunnen benutten en mensen kunnen uitdagen om mee te doen. Dat kunnen we alleen door goed aan te sluiten bij ieders voorkeuren van bereidheid, beschikbaarheid en bekwaamheid. Dat betekent: in gesprek gaan en goed luisteren. Waar worden zij gelukkig van? Wat hebben zij nodig om hun bekwaamheid te willen inzetten?

Op dit moment zijn er drie verschillende generaties in de sportvereniging aanwezig. De generatie X (45+), de generatie Y (25-45) en de generatie Z (25-). Het succes van deze zoektocht wordt groter als het lukt om rekening te houden met de verschillende generaties X, Y & Z en de bijbehorende 'wants & needs'.

De oplossing voor de uitdaging van voldoende geschikte vrijwilligers in de sportvereniging die wordt ervaren vraagt om nieuwe en flexibelere manieren van organiseren en faciliteren. Dit vraagt van bestuurders om open te staan voor vernieuwing en uit ervaring blijkt dat dit nogal eens lastig is. Vaak zien we dat de sportvereniging al jaren op eenzelfde traditionele manier door dezelfde leden georganiseerd wordt.

Aan de andere kant wordt er vanuit gegaan dat (nieuwe) leden het verenigen en de bijbehorende verwachtingen als vanzelfsprekend ervaren. Inzet op bewustwording van de cultuur en afspraken blijken noodzakelijk. Neem nieuwe leden aan de hand mee de sportvereniging in en laat ze kennis maken met de cultuur. Zorg dat ze in een warm bad belanden en aan de voorkant de verwachtingen die bij een lidmaatschap behoren helder zijn.

Op dit moment zien we dat er drie groepen het vrijwilligerswerk binnen de sportvereniging op zich nemen. Dit zijn de juniorleden, seniorleden (actief en passief) en de ouders van de jeugdleden.

VRIJWILLIGERS IN DE SPORTVERENIGING

In bovenstaande afbeelding zijn de verschillende "knoppen" in kaart gebracht waar bestuurders aan kunnen draaien om meer en beter vrijwilligers voor de sportvereniging te kunnen werven en behouden.

Vrijwilligersscan

De Vrijwilligersscan meet de potentiële vrijwillige energie onder de leden van de sportvereniging. Deze meting vindt plaats door aan de ene kant de (intrinsieke) motivatie van de huidige vrijwilligers te meten en aan de andere kant de beweegredenen om geen vrijwilligerswerk te doen voor de sportvereniging te meten.

De vrijwilligersscan maakt een onderscheid tussen twee doelgroepen binnen de sportvereniging namelijk de vrijwilligers en (nog) niet-vrijwilligers. Onderstaand is voor beide doelgroepen het werkend mechanisme van het model toegelicht.

Vrijwilligers

De (intrinsieke) motivatie van de huidige vrijwilligers wordt gemeten aan de hand van een combinatie van twee wetenschappelijke modellen:

- Het vernieuwde taakkenmerkenmodel
- De zelfdeterminatie theorie

In deze combinatie wordt de (intrinsieke) motivatie van de huidige vrijwilligers in kaart gebracht aan de hand van de volgende indicatoren:

- Taakidentiteit
- Taakbelang
- Autonomie
- Feedback
- Variatie in vaardigheden
- Relatie (ervaren verbinding/ betrokkenheid met de vereniging)

Niet-vrijwilligers

De beweegredenen om geen vrijwilligerswerk voor de sportvereniging te doen worden gemeten aan de hand van de volgende indicatoren:

- Betrokkenheid
- Bereidbaarheid
- Beschikbaarheid
- Taakkenmerken
- Onboarding
- Informatievoorziening

De analyse van de Vrijwilligersscan geeft bestuurders van sportverenigingen inzicht in de situatie rondom het thema vrijwilligers. Door de sterke- en verbeterpunten in kaart te brengen wordt inzichtelijk waar en welke interventies nodig zijn en het meest effectief zijn.

Totaal aantal respondenten MNC N = 117

Vrijwilligers

Niet-vrijwilligers

18-25 jr.

25-45 jr.

45-65 jr.

65 +

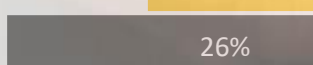
Fulltime

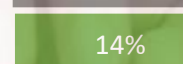
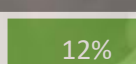
Ondernemer

Parttime

Geen baan

64%

36%

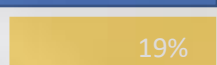
55%

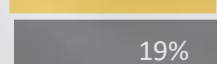
45%

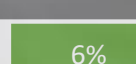
+10 jaar lid

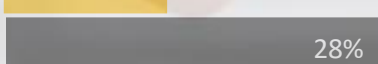
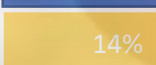
5-10 jaar lid

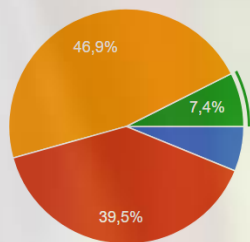
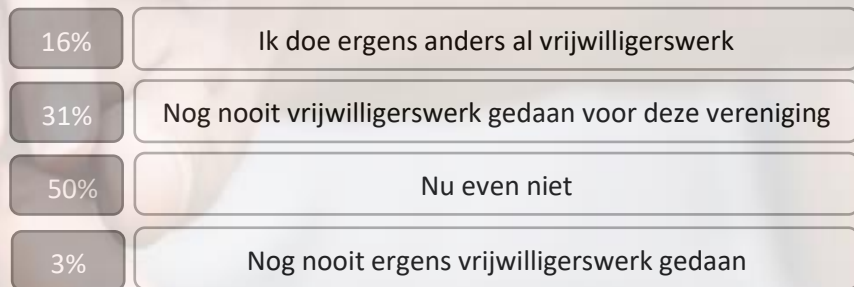
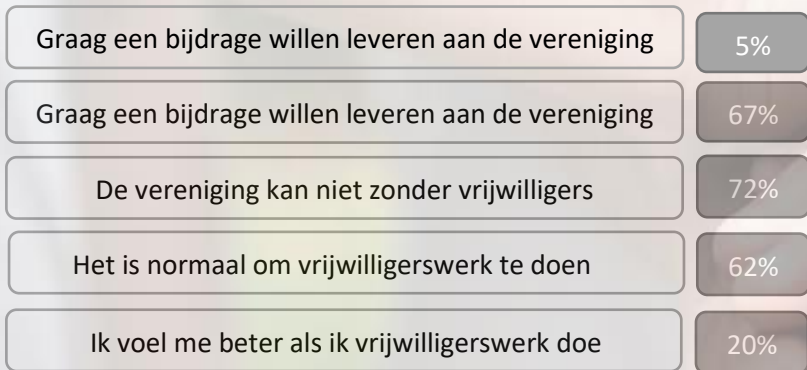
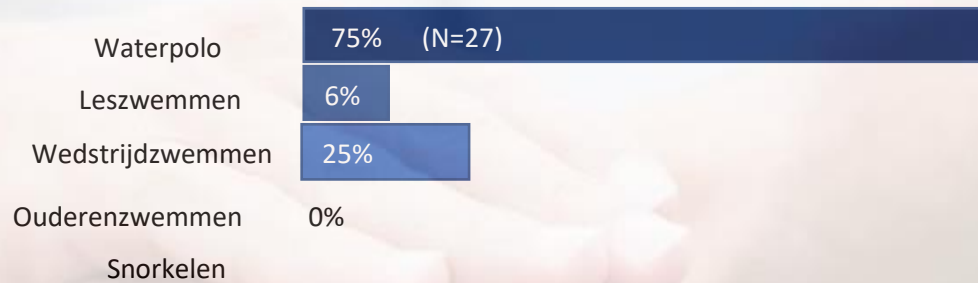

2-5 jaar lid

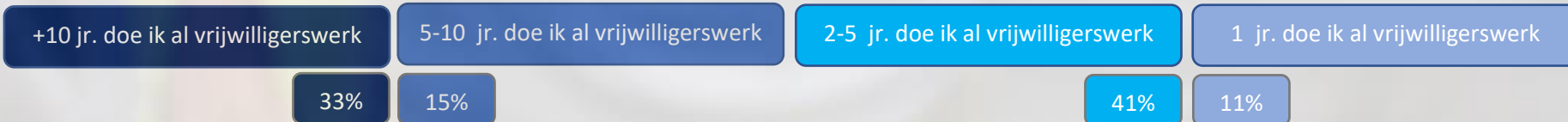

0-1 jaar lid

- Incidenteel vrijwilligerswerk
- Maandelijks vrijwilligerswerk
- Wekelijks vrijwilligerswerk
- Dagelijks vrijwilligerswerk

Als er leuke taken zijn dan.....

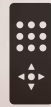
Zijn 55% van de niet-vrijwilligers eerder bereid om iets te doen

Als de taken in mijn agenda passen dan.....

Zijn 67% van de niet-vrijwilligers eerder bereid om iets te doen

Als ik zelf de taken mag kiezen dan

Zijn 61% van de niet-vrijwilligers leden eerder bereid om iets te doen

Als de taken iets zijn waar ik goed in ben dan.....

Zijn 50% van de niet-vrijwilligers eerder bereid om iets te doen

Als de taken kort zijn, met een duidelijk begin en eind dan.....

Zijn 46% van de niet-vrijwilligers eerder bereid om iets te doen

Niet-vrijwilligers

53% van de niet-vrijwilligers willen iets doen als ze persoonlijk gevraagd worden

58% voelt zich welkom en onderdeel van de vereniging

29% van de niet-vrijwilligers heeft het gevoel dat zijn mening telt

64% voelt zich betrokken bij de sportvereniging

67% zou iemand anders aanraden lid te worden

44% is op de hoogte van de missie en visie

40% is op de hoogte van wat er speelt

>50% heeft **geen** kennismakingsgesprek gehad

50% is op de hoogte van wat er verwacht wordt van de leden

48% is eerder bereid om iets te doen als het duidelijk is wat er verwacht wordt

54% is **NIET** meer bereid om iets te doen voor een vergoeding als ze een vergoeding krijgen. 20% geeft een neutraal antwoord op deze vraag

58% is **NIET** bereid om meer contributie te betalen als ze niets hoeven te doen

42% zijn **NIET** meer bereid om iets te doen als iedereen wat doet

25% zijn meer bereid om iets te doen als het een bijdrage levert aan het CV

66% is tevreden over de mogelijkheden tot ontwikkeling

75% ervaart keuzevrijheid in- en tijdens het vrijwilligerswerk

66% geeft aan het vrijwilligerswerk af te kunnen ronden van begin tot eind

74% geeft aan te worden uitgedaagd bij het doen van vrijwilligerswerk

68% is tevreden over de ervaren zelfstandigheid tijdens het vrijwilligerswerk

71% voelt zich (door het vrijwilligerswerk meer) onderdeel van de vereniging

66% denkt er zelden aan om te stoppen

84% heeft plezier in het vrijwilligerswerk en 76% voelt zich onderdeel van de vereniging

92% weten het belang van het vrijwilligerswerk voor de vereniging en 76% voelt zich gewaardeerd

50% is bereid om meer te doen als het echt nodig is

Vrijwilligers

Verplichten vrijwilligerswerk

- is de oplossing
- 24 leden vinden van niet
- 14 geen mening
- 43 vinden van wel

86% ervaren een gevoel van voldoening bij het goed doen van vrijwilligerswerk

82% voelen zich goed en blij als ze vrijwilligerswerk doen

26% van de leden ervaren **onvoldoende** keuzevrijheid in het vrijwilligerswerk

29% is **niet** tevreden met de ervaren diversiteit in vaardigheden en 40% geeft aan geen diversiteit in taken te ervaren

30% van de leden ervaren **geen** of weinig uitdaging tijdens het doen van vrijwilligerswerk

33% geeft aan onvoldoende feedback tijdens of na het vrijwilligerswerk te krijgen (20% geeft een neutraal antwoord)

84% van de vrijwilligers denkt als iedereen iets doet er meer betrokkenheid ontstaat

65% weet wat er verwacht wordt in het vrijwilligerswerk en of dat ze goed gepresteerd hebben na afloop

SWOT

Analyse

Sterkte

Het geleiden (verplichten) van vrijwilligerswerk heeft de sectie waterpolo enorm veel vrijwilligers opgeleverd. Het goede nieuws is dat dit geen of nauwelijks een negatief effect gehad heeft op de motivatie van de vrijwilligers. Ook is er een mooie verdeling te zien in het vrijwilligerswerk, sommige doen wekelijks en sommige maandelijks en een kleine groep doet dagelijks iets. De betrokkenheid onder de leden is goed. Zeker bij de sectie waterpolo is de organisatiekracht groot, veel vrijwilligers geven aan in het algemeen tevreden te zijn over het vrijwilligerswerk en de vereniging.

Kansen

Alles begint met informeren en verwachtingen managen van de leden. Hier ligt een enorme kans voor de vereniging en alle secties. Maak samen duidelijke afspraken over wat het betekent om lid te zijn. Wat het oplevert, maar zeker ook wat er van de leden verwacht wordt. Er zijn behoorlijk wat leden die echt wel iets willen doen en nog maar een klein duwtje nodig hebben om actief als vrijwilliger te worden. Persoonlijk benaderen van leden na een warm welkom en de juiste informatievoorzieningen gaan hier enorm in helpen. Als hier op wordt ingezet dan zal de bereikbaarheid toenemen. Ook door het vrijwilligerswerk aan te passen op de behoefte van de leden door het anders te organiseren zal een goede bijdrage gaan leveren.

Zwakte

Er is een grote groep die aangeeft nu-even-niet vrijwilliger te zijn. Het is interessant om te achterhalen wat hier de beweegredenen zijn. Het lijkt er op het informeren van leden en verwachtingsmanagement beter kan. Onboarding gaat om het proces van het laten 'landen' van nieuwe leden en vrijwilligers in de vereniging. Persoonlijk contact, een warm welkom, informeren en verwachtingsmanagement zijn belangrijke pijlers om dit proces goed te laten verlopen. Het nieuwe vrijwilligerswerk is meer projectmatig ingericht en kenmerkt zich door korte afgebakende taken met een duidelijk begin en eind. Ook gaat het om leuke taken, waar we goed in zijn en een gevoel van autonomie ervaren.

Bedreigingen

In het doen van vrijwilligerswerk is betrokkenheid een van de belangrijkste pijlers. De betrokkenheid en de vrijwillige energie binnen de sectie waterpolo is enorm. Het overvragen van de leden van de sectie waterpolo binnen het doen van vrijwilligerswerk kan een negatief effect hebben en een bijdrage gaan leveren aan het uit elkaar groeien van de verschillende secties. Als de keuze gemaakt wordt binnen alle secties om het verenigen (voor en door leden) centraal te stellen ontstaat er de kans dat de leden die zich meer als consumenten gedragen gaan afhaken

Persoonlijke reacties van vrijwilligers

'ik heb erg veel moeite en weinig hulp gehad met het oude scorebord aansluiten, was altijd wel stuk en werkte vaak nooit. Verder ik begreep dat een team niet is ingeschreven doordat ze laks zijn omgegaan met het bad en bardiensten, dit vind ik niet de juiste oplossing. Een goed gesprek zal eerder bij hun helpen denk ik.'

'Stuur ook tieners aan om te scholen voor scheidsrechter etc. Op je 16e/17e hoort dat bij de ontwikkeling binnen de club.'

'Ieder ouder moet naar mijn mening iets doen binnen de vereniging, zodat niet altijd dezelfde bezig zijn.'

'Elke ouder zou iets moeten doen in de vereniging'

'Verplicht vrijwilligerswerk doen is een optie, maar kan ook leiden tot ongemotiveerde vrijwilligers'

'er is weinig begeleiding van trainers. Veel los zand en eilandjes. Veel eigen belangetjes en opportunisme. Weinig visie. Jammer. Verder zijn sommige dingen niet logisch. Als je training geeft wordt je vaak ook nog belast met bardiensten van in mijn geval 3 kinderen en mag je gewoon op komen opdraven terwijl je training moet geven ?!'

'We moeten, denk ik, kritisch zijn t.a.v. de taken die je als vereniging uitvoert. Bijvoorbeeld, door de bar gaan de AJ1 spelers niet beter spelen. Toch draait de AJ1 meer bardiensten, dan dat ze wedstrijden spelen. Bovendien staat er een prima koffieautomaat in de hal en is er ook een sportcafé, dus er zijn goede alternatieven. Wanneer MNC geen bar meer faciliteert, dan schilt dat heel veel vrijwilligerswerk voor de vereniging.'

'De verplichting om iemand vrijwilligerswerk te laten doen is aan de ene kant een leuk streven aan de andere kant heb je alleen maar wat aan vrijwilligers als ze het zelf leuk vinden en dus gemotiveerd zijn. Een niet gemotiveerd

iemand achter de bar zetten heeft bv mijns inziens helemaal geen zin, is voor de klanten niet gezellig en voor de club al helemaal niet want zorgt niet voor extra omzet denk ik.'

'Als er meer wordt meegedacht aan de leden dan zullen zij ook bereid zijn om meer voor de vereniging te doen. Nu betalen we hoge contributie en moeten we zelfs soms in een waterpolo onwaardig bad trainen, schandelijk.'

'Elke ouder moet verplicht zijn om een taak binnen de vereniging uit te voeren. Vele handen maken licht werk. Niet altijd dezelfde ouders. Het werk wordt tenslotte voor alle kinderen gedaan, niet voor een enkeling.'

Persoonlijke reacties van niet-vrijwilligers

'Wellicht moet er duidelijker aangegeven worden wat als vrijwilligerswerk gezien wordt en wat 'normaal' is dat je als lid doet. In mijn beleving zit hier namelijk wel een verschil in wat je mag verwachten van iemand die in een van de heren/dames teams zit tov een ouder die een keer barstaan al als vrijwilligerswerk zal zien.'

'Als er oppasservice zou zijn (zoals bij sportschool) dan zou ik wel eens iets kunnen doen.'

'bij het wedstrijdzwemmen bepaalt een kleine groep de boel. Dat is de reden dat ik ben gestopt met vrijwilligerswerk. Alleen voor de vriendjes wordt voor gevlogen, de rest wordt een beetje aangekeken van wat kom jij doen.'

Heb je interesse in het doen van vrijwilligerswerk binnen onze mooie vereniging vul dan hieronder jouw naam en contactgegevens in.

- Hans Lindhout
- Roland Colijn
- Peter Moolenaar - peter@moolenaar.info | 0613070009